IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Obrony Narodowej**
(nr 14)
z dnia 26 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej (nr 14)

26 października 2020 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Waldemara Andzela (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2021 (druk nr 640) w zakresie:

1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
a) dochodów i wydatków z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacji podmiotowych i celowych z zał. nr 8;

2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
a) wydatków z zał. nr 2,
b) dotacji celowych z zał. nr 8;

3) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów, z zał. nr 7;

4) dotacji podmiotowych z zał. nr 9;

5) planu finansowego agencji wykonawczej z zał. nr 11 – Agencji Mienia Wojskowego;

6) planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 12 – Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;

7) planu finansowego państwowego funduszu celowego z zał. nr 13 – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Chwałek** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami oraz **Monika Rokita-Górniewicz** naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek**, **Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram 14. posiedzenie Komisji Obrony Narodowej. Stwierdzam przyjęcie protokołu z 13. posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Witam zaproszonych gości z Ministerstwa Obrony Narodowej, uczestniczących zdalnie w dzisiejszym posiedzeniu. Witam sekretarza stanu pana Sebastiana Chwałka, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetowego, pana pułkownika Dariusza Mędralę oraz szefa Oddziału Planowania i Finansowania w Zarządzie Planowania Rzeczowego P-8 Sztabu

Generalnego Wojska Polskiego, pana pułkownika Dariusza Owczarka. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów: panią Agnieszkę Kidę, zastępcę dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej, panią Monikę Rokitę-Górniewicz, naczelnika wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej oraz pana Andrzeja Mielcarza, głównego specjalistę w Wydziale Budżetu Zadaniowego.

Informuję, że posłowie członkowie Komisji, obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, którą należy przyłożyć z lewej strony mikrofonu. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów.

W tej chwili przystąpimy do stwierdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Głosujemy. Dziękuję. Kończymy głosowanie. Proszę o podanie wyniku. Ilu posłów Komisji Obrony Narodowej jest obecnych? Głosowało 34 posłów. Stwierdzam kworum.

Informuje, że posiedzenie Komisji zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. W związku z tym trybem procedowania nie ma możliwości rozszerzenia czy modyfikowania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Tematem posiedzenia jest rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na 2021 r. (druk nr 640) oraz zaopiniowanie go dla Komisji Finansów Publicznych w zakresie działania Komisji. Informuję, że w dniu 14 października br. Podkomisja stała do spraw budżetu i finansów sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej przyjęła projekt opinii Komisji Obrony Narodowej w sprawie projektu ustawy budżetowej na 2021 r. w zakresie działania Komisji. Projekt opinii otrzymali państwo drogą mailową. Jest on również dostępny na państwa iPadach razem z pozostałymi materiałami budżetowymi.

Ponadto informuję państwa, że uległ zmianie system obsługujący wideokonferencje w trakcie posiedzeń komisji sejmowych. Zamiast aplikacji Polycom obecnie jest system Whereby. Szczegóły dotyczące jego obsługi otrzymali państwo drogą mailową. Udział posłów oraz gości zewnętrznych ogranicza się do kliknięcia w link i połączenia się z pokojem wideokonferencyjnym, zgodnie z załączonymi instrukcjami. Zaleca się użycie przeglądarek internetowych Chrome z PC, tabletem lub telefonem komórkowym z systemem Android albo przeglądarki Safari z urządzeniami iPad oraz iPhone. Transmisje na żywo są dostępne z aplikacji do głosowania oraz na stronie sejmowej www.sejm.gov.pl. Chęć zabrania głosu zgłasza się mailem na adres kobn@sejm.gov.pl lub poprzez czat w aplikacji Whereby, po zalogowaniu się do pokoju wideokonferencyjnego. Proszę używać link w przypadku aktywnego uczestnictwa w posiedzeniu Komisji, np. chęci zabrania głosu w trakcie posiedzenia. W innych przypadkach posiedzenie Komisji można śledzić z poziomu transmisji na stronie internetowej Sejmu.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Proszę pana ministra Sebastiana Chwałka o przedstawienie głównych założeń projektu budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej na 2021 r. Proszę bardzo, panie ministrze. Po wystąpieniu pana ministra przejdziemy do dyskusji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Sebastian Chwałek:

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam zaszczyt przedstawić główne założenia budżetu resortu obrony narodowej na 2021 r. Budżet resortu obrony narodowej w oczywisty sposób został opracowany zgodnie z ustawową zasadą kształtowania wydatków obronnych na poziomie 2,2% przewidzianego wykonania PKB w 2021 r. W oczywisty sposób wynika to z przepisów ustawy o przebudowie i modernizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Przeznaczenie budżetu to w głównej mierze finansowanie szkolenia wojsk, modernizacja techniczna, wyposażenie Sił Zbrojnych RP oraz w oczywisty sposób realizacja zobowiązań sojuszniczych Polski.

Wydatki obronne w 2021 r. wyniosą zgodnie z planem 51 833 700 tys zł i będą wyższe niż w 2020 r. o 1 836 800 tys. zł, czyli o 3,7% niż w roku bieżącym. W ramach części 29 – Obrona narodowa zaplanowano kwotę 51 182 300 tys. zł. Budżet obronny pozwoli na poprawę kluczowych zdolności operacyjnych sił zbrojnych. Zadania rzeczowe plano-

wane przez resort obrony narodowej na 2021 r. zostały ukierunkowane na realizację priorytetowych celów, w tym m.in. na wzmocnienie zdolności operacyjnej jednostek operacyjnych dyslokowanych na wschodzie kraju, modernizację techniczną, wzrost liczebności Sił Zbrojnych RP, tworzenie warunków do zapewnienia obecności wojsk sojuszniczych w Polsce, formowanie struktur oraz budowę zdolności operacyjnych Wojsk Obrony Terytorialnej. W podobny sposób planujemy formowanie struktur i budowę zdolności operacyjnych Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni. Jednocześnie planujemy realizację procesu szkolenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w szczególności w ramach krajowych i międzynarodowych ćwiczeń i treningów.

Priorytetowe znaczenie dla finansowania będzie miało również wzmocnienie pozycji Polski jako partnera międzynarodowego w ramach współpracy wojskowej w ramach NATO, Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych. Będziemy się starali tworzyć dogodniejsze warunki do przyjęcia w Polsce zwiększonej obecności wojsk amerykańskich, sił zbrojnych, jak również przygotujemy infrastrukturę na potrzeby przyjęcia i rozlokowania sojuszniczych sił wzmocnienia.

W ramach środków będziemy również realizować polskie priorytety na forum Unii Europejskiej, w tym główne interesy gospodarczo-obronne. Równocześnie będziemy zajmowali się w ramach przyznanych środków prowadzeniem międzynarodowej współpracy wojskowej dwustronnej i wielostronnej, w tym wzmocnieniem partnerstwa ze Stanami Zjednoczonymi i rozwojem współpracy z państwami regionu.

Równocześnie będziemy kładli duży nacisk na udział w misjach i operacjach NATO, a także w operacjach Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz na współpracę koalicyjną zgodnie z priorytetami polskiej polityki zagranicznej. Dodatkowo zajmiemy się wzmocnieniem postaw proobronnych w społeczeństwie oraz sprawami z zakresu wsparcia podsystemu militarnego ze strony organizacji społecznych.

Reasumując, wydatki obronne, zaplanowane w kwocie 51 833 700 tys. zł zabezpieczą realizację głównych celów i priorytetowych zadań stających przed siłami zbrojnymi i umożliwią ich rozwój, poprawę jakości szkolenia, odtworzenie sprawności sprzętu wojskowego i uzbrojenia, a także systematyczną poprawę wartości użytkowej infrastruktury wojskowej, przygotowywanej m.in. na potrzeby rozlokowania sojuszniczych sił wzmocnienia.

Myślę, że ta wstępna informacja może być przedmiotem ewentualnej dyskusji. Nie chciałbym zbyt długo zajmować państwa czasu. Proszę ewentualnie o pytania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za przedstawienie głównych założeń budżetu.

Teraz poprosiłbym pana posła Leszka Dobrzyńskiego, przewodniczącego Podkomisji stałej do spraw budżetu i finansów sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, o przedstawienie prac podkomisji, która obradowała 14 października br. i przyjęła projekt opinii Komisji, który będziemy opiniowali. To jest projekt opinii Komisji nr 5. Bardzo proszę pana posła Leszka Dobrzyńskiego.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, rzeczywiście podkomisja pracowała i przyjęła projekt opinii. Odbyła się debata. Część pytań znalazła odpowiedź bezpośrednio na sali. Część pytań miała otrzymać odpowiedzi w formie pisemnej. Pozwolę sobie przedstawić państwu najistotniejsze fragmenty z tej opinii, którą mają państwo przed sobą w mailach. Przede wszystkim o kwocie już państwo słyszeli. Budżet został określony na kwotę 51 833 722 tys. zł, z czego 51 182 265 tys. zł to wydatki ujęte w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa, a 445 774 tys. zł to wydatki w dziale 752 – Obrona narodowa, ujęte w innych częściach budżetu państwa.

Szanowni państwo, podkomisja w konkluzji pozytywnie oceniła strukturę budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej. Zaplanowane w projekcie budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej wydatki pozwalają na realizację zasadniczych celów, tj. wzmocnienie zdolności operacyjnych jednostek operacyjnych dyslokowanych na wschodzie kraju, modernizacja techniczną, wzrost liczebności Sił Zbrojnych RP, tworzenie warunków do zapewnienia obecności wojsk sojuszniczych w Polsce, finansowanie struktur oraz

budowę zdolności operacyjnych jednostek Wojsk Obrony Terytorialnej, formowanie struktur i budowa zdolności operacyjnej Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, realizacja procesu szkolenia Sił Zbrojnych RP, w tym w szczególności w ramach krajowych oraz międzynarodowych ćwiczeń oraz treningów, zapewnienie możliwości realizacji zadań obronnych poprzez organy władzy i administracji publicznej, przedsiębiorców oraz organizacje społeczne.

W konkluzji Komisja pozytywnie rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej oraz innych resortów realizujących wydatki obronne. Do prezentowania powyższej opinii przed Komisją Finansów Publicznych Komisja upoważniła mnie, czyli posła Leszka Dobrzyńskiego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dziękuję także całej Podkomisji stałej do spraw budżetu i finansów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej za posiedzenie oraz za wydanie projektu opinii do projektu budżetu. Przechodzimy teraz do dyskusji. Pierwszy zapisał się do głosu pan poseł Paweł Poncyljusz. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Poncyljusz (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Nie wiem, czy mnie słychać.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Słychać pana posła.

Poseł Paweł Poncyljusz (KO):

Dzień dobry wszystkim. Panie ministrze, kilka pytań. Po pierwsze, chciałbym poznać szczegóły programów w ramach części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka. To jest str. 7 tej informacji.

Po drugie, interesowałyby mnie szczegóły dotyczące Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. Dlaczego dalej utrzymywanych jest 3 tys. żołnierzy NSR w sytuacji, kiedy od kilku lat mamy powołane Wojska Obrony Terytorialnej? Dlaczego taka struktura w ogóle dalej pozostaje? Dlaczego ci żołnierze nie są podzieleni na tych, którzy chcą być żołnierzami zawodowymi – rozumiem, że wtedy weszliby w skład wojsk operacyjnych – i tych, którzy nie chcą być żołnierzami zawodowymi, wtedy mogą skorzystać z modelu WOT?

Kolejna rzecz jest taka, że w 2019 r. miało być – według zapowiedzi Antoniego Macierewicza – 50 tys. żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej. Państwo zaplanowali 32 tys. żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej na następny rok. Jest to chyba liczba niedużo większa niż w poprzednim roku. Wydaje mi się, że to było 30 tys. żołnierzy. Z czego wynika taka liczba? Czy jest tak, że jest problem z pozyskaniem kandydatów do Wojsk Obrony Terytorialnej? Czy to wynika z sytuacji budżetowej? Czy muszą państwo ciąć wydatki na Wojska Obrony Terytorialnej, w związku z czym utrzymują państwo poziom 32 tys. żołnierzy?

Chciałbym również poznać szczegóły inwestycji budowlanych ze str. 14, które są w tym sprawozdaniu. Co tak naprawdę te inwestycje budowlane oznaczają? To jest dość spora kwota – ponad 1 700 000 tys. zł, więc chciałbym poznać jakąś analitykę. Rozumiem, że to może być w formie korespondencji ze mną.

Na str. 16, na samym końcu tej strony mamy zakup sprzętu i uzbrojenia, w tym w ramach programów operacyjnych tylko 150 tys. zł, ale ten zakup to 148 000 tys. zł. Też chciałbym poznać analitykę, na co składa się te 148 000 tys. zł.

Kolejna rzecz to programy operacyjne. W programach operacyjnych interesuje mnie szczegółowe rozpisanie tego, co oznacza ponad 3 700 000 tys. zł na system obrony powietrznej. Ile z tego to są płatności za rakiety Patriot czy systemy Patriot, czyli za tzw. program Wisła, a ile to kwoty przeznaczone na programy Piorun, Poprad, czyli na to wszystko, co wyliczali państwo tutaj w ramach systemu obrony powietrznej?

Kolejna rzecz, jeśli chodzi o programy modernizacyjne, o programy operacyjne, ciekawe jest to, że przy modernizacji wojsk pancernych i zmechanizowanych mówią państwo wyłącznie o modernizacji czołgów Leopard 2A4. Oczywiście jest to projekt, który przez cały czas się ślimaczy i podrożał dwukrotnie w stosunku do tego, co planowano pierwotnie. Dlaczego modernizacje czołgów PT-91 oraz T-72 nie są w programach ope-

racyjnych, ale poza tymi programami? Potem piszą państwo o tych remontach, ale nie piszą państwo nic więcej. To znaczy, w jednym i w drugim przypadku chciałbym dostać informacje odnoszące się do tego, jaki jest zakres tych modernizacji. Bardziej chodzi mi o zakres modernizacji PT-91 i T-72. Na co tak naprawdę skierowali państwo pieniądze? Co ta modernizacja ma dać? Co więcej będą potrafiły te czołgi?

Kolejna rzecz to rozpoznanie obrazowe i satelitarne. Tu pojawia się coś nowego. Chcą państwo pozyskać bezzałogowe statki powietrzne pionowego startu klasy mini. Chciałbym poznać więcej szczegółów, co to oznacza, bo to jest dość nowe wyzwanie. Do tej pory armia nigdy nie mówiła o statkach pionowego startu klasy mini. Co by to miało oznaczać? Z drugiej strony mówią państwo o kontynuacji pozyskania bezzałogowych statków powietrznych klasy mini. Chciałbym się dowiedzieć, co znaczy „kontynuacja”? Od kogo statki powietrzne klasy mini mają być pozyskane i w jakim trybie?

Zdaje się, że przebąkują coś państwo o trybie podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa. Chciałbym się dowiedzieć, kto takie zlecenie ma dostać i dlaczego jest to wyłącznie zlecenie z tytułu podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa. Gdzie jest uzasadnienie do tego? Dlaczego ma to się odbyć w taki sposób? Dlaczego nie chcą państwo żadnych testów porównawczych? Dlaczego nie chcą państwo wyłonić dostawcy spośród firm, które w ogóle tego typu sprzęt produkują?

Kolejna rzecz to program Tytan, na który przeznaczają państwo bardzo mało pieniędzy. To jest akurat program, który dawałby spore możliwości również polskiemu przemysłowi. Ten program od wielu lat się ślimaczy. Z czym są problemy? Dlaczego państwo na 2021 r. nie zakładają większych zakupów tego sprzętu? Oczywiście zdaję sobie sprawę, że jest to ileś różnych elementów. Jak to wygląda? Dlaczego to się tak ślimaczy? Ten program był zaczynany pewnie 8 czy 9 lat temu. Czy jest tak, że nic z tych produktów, które państwo zamówili, nie jest gotowe? Czy jest tak, że z jakimiś konkretnymi produktami są problemy? Jeśli tak, to czy można to jakoś wydzielić i kupować to, co jest?

Kolejna rzecz jest taka, że przy modernizacji wojsk rakietowych i artylerii nie piszą państwo nic o systemie HIMARS. Czy to oznacza, że wszystkie, że wszystkie zaliczki na system HIMARS już zostały zapłacone? Ile zaliczek zostało zapłaconych akurat w ramach systemu HIMARS? Czy system HIMARS schowali państwo gdzie indziej, bo nigdzie go nie znalazłem żadnej informacji na ten temat w sprawozdaniu finansowym, to znaczy w informacji? Ale może źle szukałem, więc chciałbym się dowiedzieć, gdzie jest HIMARS. Ile już zapłacono? Ile zostało do zapłacenia? Wiemy, że zaliczki były dokonywane również w zakresie systemu HIMARS.

Teraz str. 19. Tutaj piszą państwo o modernizacji technicznej poza programami operacyjnymi. W związku z tym pytanie: Ile czego mają państwo zamiar pozyskać w ramach wydatków na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych? Piszą państwo o kwocie 2 787 303 tys. zł. Oczywiście coś tu państwo wymieniają, ale chciałbym poznać szczegóły. Jaki sprzęt ma być za to kupiony i ile za konkretne kwoty?

Modernizacja śmigłowców W-3 z doposażeniem SAR. Ile tych śmigłowców? Co to ma być? I modyfikacja wozów bojowych BWR-1. Co to oznacza? Jaką kwotę konkretnie na to państwo planują? Chciałbym również poznać szczegóły dotyczące liczby wyrzutni PPK, lekkich moździerzy, sprzętu noktowizyjnego i rozpoznawania skażeń kupowanych dla Wojsk Obrony Terytorialnej. Ile i za ile?

O zakresie remontów PT-91 i T-72 już mówiłem. To mnie interesuje, więc mówię to jeszcze raz.

Kolejna rzecz to na str. 21 pozycja 1 021 555 tys. zł. Chodzi o badania i prace rozwojowe. Chciałbym poznać szczegóły. Na co ta kwota została przeznaczona? Jak to się dzieli? Jakie programy w ramach tej kwoty mają być realizowane?

To chyba na razie tyle. Najwyżej pozwolę sobie zabrać głos jeszcze raz. Wiem, że jest limit czasu, więc nie chciałbym przedłużać. Dobrze, to tyle na razie.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Sekretarz stanu w MON Sebastian Chwałek:

Rozumiem, że odpowiadamy ewentualnie na końcu, po wszystkich pytaniach.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Tak, tak. Myślę, że po 3–4 pytaniach pan minister będzie odpowiadał.

Pan poseł Czesław Mroczek. Proszę bardzo o zadanie pytań.

Poseł Czesław Mroczek (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, kontynuując pytania pana posła Pawła Poncyljusza, chciałbym zapytać o to, jakie postępy robią państwo w ramach modernizacji technicznej w programie obrony powietrznej Wisła. Już kilka lat temu została podpisana umowa na pierwszy etap programu. Oczywiście pierwszy etap nie gwarantuje nam osiągnięcia zdolności w zakresie obrony powietrznej poprzez pozyskanie 2 baterii. W związku z tym proszę, niech pan nam powie, na jakim etapie są negocjacje związane z zakontraktowaniem całego programu, który będzie dawał Polsce potrzebną zdolność.

Proszę też nam powiedzieć, co się wydarzy z punktu widzenia pozyskiwania sprzętu i uzbrojenia, jeżeli chodzi o Marynarkę Wojenną. Myślę, że symptomatyczną sprawą jest to, że wydatki bieżące – nie mówię o wydatkach na sprzęt i uzbrojenie – na Wojska Obrony Terytorialnej są już wyższe niż wydatki na Marynarkę Wojenną. Nie wspominam już o Wojskach Specjalnych. W związku z tym niech nam pan powie, panie ministrze, jakie działania, jaki uzysk rzeczowy będzie miała Marynarka Wojenna w przyszłym roku.

Proszę też, żeby pan nam powiedział, bo ten temat był podnoszony, o systemie przekazywania i rozliczania dotacji, sprawdzania prawidłowości wydatkowania dotacji na Fundusz Dróg Samorządowych. Najwyższa Izba Kontroli w sprawozdaniu i ocenie wykonania budżetu w 2019 r. wskazała, że tak naprawdę nie ma systemu kontroli wydatkowania dotacji przekazywanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwu Infrastruktury. Izba wezwała ministerstwo do określonych działań w tym zakresie. Proszę, żeby pan powiedział, jakie działania zostały podjęte przez ministerstwo, żeby wprowadzić system rozliczania i kontroli wydatkowania dotacji na Fundusz Dróg Samorządowych.

Jeżeli chodzi o ten fundusz, to po raz kolejny trzeba zauważyć, że kwota 500 000 tys. zł jest wyprowadzana z wydatków przeznaczanych na obronę narodową poza resort. Po raz kolejny, bardziej dlatego, żeby to zostało odnotowane, trzeba przeciwko temu zaprotestować. To jest fatalna decyzja obecnej władzy. Przekonują państwo, że obrona narodowa wymaga zwiększenia nakładów, a jednocześnie wyprowadzają państwo pieniądze z obrony narodowej na inne zadania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Proszę bardzo, pan poseł Kazimierz Plocke. Proszę o zadanie pytania.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Mam pytanie do pana ministra. Chciałem się także upomnieć o Marynarkę Wojenną. Przypomnę, że wydatki zaplanowane na 2021 r. dla Marynarki Wojennej to ponad 739 000 tys. zł, oczywiście bez modernizacji technicznej. Natomiast ciekawe jest to, że wzrastają wydatki na obronę terytorialną do 863 000 tys. zł, a więc mamy tutaj znaczący wzrost. Jeśli chodzi o Marynarkę Wojenną, to naszym zdaniem te wydatki są bardzo niskie, na niskim poziomie.

Natomiast, jeżeli chodzi o kwestię modernizacji technicznej Marynarki Wojennej, to na str. 18 zaplanowali państwo wydatki na poziomie 818 000 tys. zł, w pozycji – Zwalczanie zagrożeń na morzu. W związku z tym chciałbym się dowiedzieć, co tak naprawdę oznacza to w praktyce. Pisza państwo, że są to działania związane z kontynuacją pozyskiwania niszczycieli min Kormoran II oraz holowników i kontynuowaniem pozyskania okrętu ratowniczego i okrętu rozpoznania elektronicznego. Chciałem się dowiedzieć, czy to jest cały pakiet działań, które będą podjęte, jeżeli chodzi o uzbrojenie techniczne Marynarki Wojennej, czy będą jeszcze jakieś inne działania. Jeśli tę pozycję wziąć pod uwagę, to gdzie są okręty podwodne i inne uzbrojenie obiecywane dla tej formacji, dla Marynarki Wojennej? Bardzo prosiłbym pana ministra o konkretną odpowiedź. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Jeszcze raz pan poseł Paweł Poncyljusz. Proszę bardzo, dodatkowe pytanie.

Poseł Paweł Poncyljusz (KO):

Bardzo dziękuję. Nie wiedziałem, że tak szybko to pójdzie.

Tak naprawdę moje pierwsze pytanie dotyczy prośby o bardzo szczegółowe podanie danych odnośnie do zakupu amunicji i materiałów wybuchowych. Doceniam to, że na str. 28 mówią państwo coś więcej na ten temat, aczkolwiek to jest podzielone w ten sposób, że jest mowa o zakupach amunicji do sprzętu wojskowego w ramach programów operacyjnych, jak również do zabezpieczenia należności normatywnych zapasów oraz środków bojowych dla nowo wprowadzonego sprzętu wojskowego. Tak naprawdę chodzi mi o rzecz następującą. Mówi się o tym, że przynajmniej w kilku przypadkach, w tym w przypadku amunicji dla wojsk pancernych, tak naprawdę przez cały czas dokonywane są zakupy od producentów zagranicznych. Ale jest to robione sprytnie, bo pośrednikiem jest PGZ. Chciałbym po prostu poznać analizę tych zakupów, na co, ile idzie? Od kogo tak naprawdę tę amunicję kupujemy? Jest pytanie: Ile z tego jest naprawdę kupowane w polskim przemyśle, a ile i do jakich rodzajów uzbrojenia, a szczególnie dla wojsk pancernych, kupowane jest poza granicami kraju? Może w ten sposób też wyjaśnijmy sobie, jak to jest z polską amunicją do czołgu Leopard. Ile jej się kupuje? W jaki sposób to wpływa na kondycję polskiego przemysłu obronnego?

Jeszcze kolejna rzecz na str. 48. Pan poseł Mroczek mówił o Funduszu Dróg Samorządowych. Widzę, że pojawia się nowy – jeżeli dobrze to rozumiem – program operacyjny „Polska cyfrowa 2014–2020". W ramach tego programu planują państwo wydatki w kwocie 568 tys. zł. Chciałbym się dowiedzieć, co to tak naprawdę jest. W nawiasie napisali państwo, że jest to modernizacja techniczna sił zbrojnych. Ale co to naprawdę oznacza? Czy znowu z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej finansuje się jakieś kolejne programy realizowane poza Ministerstwem Obrony Narodowej? Czy jest odwrotnie, to znaczy, że trochę pieniędzy z programu „Polska cyfrowa" poszło do Ministerstwa Obrony Narodowej? To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo.

Teraz poprosiłbym pana ministra Sebastiana Chwałka o odpowiedź i ustosunkowanie się do pytań panów posłów.

Sekretarz stanu w MON Sebastian Chwałek:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, biorąc pod uwagę, że gros dziś zadanych pytań wymaga odpowiedzi w formule co najmniej poufnej, postaramy się odpowiedzieć w miarę szybko na te pytania, bo one dotykają planu modernizacji technicznej, kwot i ilości. Oczywiście to jest informacja poufna, więc z oczywistych powodów nie mogę udzielić odpowiedzi w formule jawnej.

Ze spraw, o których dziś mogę powiedzieć, pan Poncyljusz pytał o Wojska Obrony Terytorialnej. W przyszłym roku zaplanowano wzrost ich liczebności o 3 tys. żołnierzy w stosunku do stanu bieżącego. Jeśli chodzi o kwestię modernizacji sprzętu pancernego, mówimy o modernizacji czołgów Leopard, zgodnie z definicją. Przypominam, że czołgi T-72 są modyfikowane. Jest to inna formuła uzyskania lepszych parametrów sprzętu. Czołgi PT-91 są de facto poddane odtworzeniu zdolności przy wykorzystaniu dostępnych środków technicznych w dzisiejszej rzeczywistości.

Zdajemy sobie sprawę, że niektórych komponentów wyposażenia czołgów ich producenci nie są w stanie dostarczyć. Z uwagi na ich awaryjność są one wymieniane na podobne, które są dostępne. Ale to głównie bodajże w zakresie łączności, jeśli chodzi o PT-91. T-72, to kwestia ogólnie znana i szeroko omawiana. Ale przypominam, że to jest modyfikacja, a nie modernizacja. Stąd się zostało to umieszczone razem w punkcie dotyczącym czołgów Leopard. Jak pan poseł widzi, Leopardy są w ostatnich tygodniach oddawane do jednostek, z opóźnieniem. To jest dosyć skomplikowany program z udziałem komponentów i podmiotów zagranicznych. Niemniej jednak wreszcie program został

urealniony i uruchomiony. Ma się w miarę dobrze i dobrze rokuje na najbliższe lata. To są te kwestie, o których mogę powiedzieć.

Oczywiście mogę jeszcze wspomnieć o kwestii wojsk rakietowych i umieszczeniu bądź nie programu HIMARS. Jest to informacja o klauzuli powyżej zastrzeżonej. Mogę powiedzieć tyle, że wynika to z harmonogramu płatności na przyszły rok, jeśli chodzi o finansowanie programu HIMARS i o to, czy jest on tu ujęty, czy nie. Na to pytanie możemy ewentualnie odpisać w formule niejawnej. To mniej więcej tyle.

Pozostałe rzeczy. Pan poseł pytał o kwoty i ilości, łącznie z amunicją. Jak wiadomo, oczywiście część amunicji pozyskujemy w ramach NSPA. To ta część amunicji, której nie jesteśmy w stanie nabyć w ramach produkcji krajowej. Amunicja do czołgów Leopard w oczywisty sposób jest produkowana przez polski przemysł. Ale w momencie, gdy potrzeba jej więcej – a czasami istnieje taka sytuacja, że polski przemysł nie jest w stanie dostarczyć jej w wymaganych ilościach – zawsze można skorzystać z tej procedury i nabyć tę amunicję. Niemniej jednak polskie zakłady – jak pan poseł wie – taką zdolność posiadają i dostarczają amunicję zarówno dla czołgów T-72, jak i do czołgów Leopard. Takie zdolności w polskim przemyśle są.

Jeśli chodzi o pytania pana posła Mroczka, mogę powiedzieć, że jesteśmy w ramach etapu rozwiązania kwestii umów około offsetowych, wykonawczych do pierwszej fazy. Dalej jesteśmy zainteresowani podtrzymaniem pozyskania sprzętu w ramach drugiej fazy programu Wisła. Te prace się toczą. Pełnomocnik do spraw programu Wisła na bieżąco realizuje postawione przed nim zadania.

Co do Marynarki Wojennej obecnie trwa proces pozyskania okrętów podwodnych w ramach zapewnienia zdolności pomostowej. Trwa w tej chwili procedura pozyskania okrętu ratowniczego pod kryptonimem „Ratownik”. To są bieżące i aktualne dwie procedury.

Jeśli chodzi o kwestię dróg samorządowych, z tego, co mi wiadomo – i zweryfikowałem tę informację – w raporcie NIK nie było zastrzeżeń. To była ogólna uwaga, która odnosiła się do tego, że ustawa nie do końca precyzuje, jak to powinno wyglądać. Ale już po tym raporcie podjęliśmy działania z Ministerstwem Infrastruktury i z Ministerstwem Finansów w celu opracowania być może lepszych, bardziej jaskrawych przepisów zadośćuczyniających wątpliwościom Najwyższej Izby Kontroli, ale też pozwalającym siłom zbrojnych i Ministerstwu Obrony Narodowej na pewną, być może bardziej szczegółową weryfikację wydatkowania tych środków.

Jeszcze raz padały pytania o marynarkę. Powiem tyle, ile mogę powiedzieć. Z pozostałych elementów mogę jeszcze podać kwotę ogólną, bo padła tu informacja, że dziś wydajemy więcej na uzbrojenie dla Wojsk Obrony Terytorialnej niż na Marynarkę Wojenną. Nie jest to informacja prawdziwa. Z analizy budżetu w oczywisty sposób wynika coś troszkę innego, delikatnie mówiąc. Co do programu „Polska cyfrowa” jego szczegóły są niejawne. Dotyczy on – tyle mogę powiedzieć – ogólnej platformy instytucji rządowych, jednej formuły współpracy między instytucjami rządowymi w zakresie przekazywania informacji.

Niestety to tylko tyle, jeśli chodzi o tę część, którą dziś państwu na posiedzeniu Komisji w sposób jawny mogę przedstawić. Jak zobowiązałem się na początku, w najbliższych dniach przekażemy te informacje, które dotyczą finansów i liczby sprzętu, wynikających z planu modernizacji technicznej sił zbrojnych.

Pozwolę sobie jeszcze odpowiedzieć na pytanie pana posła Poncyljusza o drony klasy mini. Jest to wymaganie, które pojawiło się w przeglądzie potrzeb na zdolności operacyjne w 2012 r. Jest to program Ważka. Co do trybu wyboru sposobu pozyskania jest zbyt wcześnie, żeby o tym mówić. Nie ma jeszcze żadnych decyzji, które determinowałyby formułę pozyskania, więc na razie jeszcze nie ma jeszcze wybranej tej formuły, a tym bardziej dostawcy, który teoretycznie mógłby taką dostawę zapewnić.

Jeśli chodzi o program Tytan i o pozostałe elementy, pozwolę sobie zobowiązać organy ministerstwa, żeby w możliwie jak najszybszym trybie przedstawiły państwu informacje na potrzeby Komisji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Poproszę jeszcze pana posła Czesława Mroczka, który ma pytanie dodatkowe. Bardzo proszę.

Poseł Czesław Mroczek (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, dzisiejsze posiedzenie oczywiście nie z pana winy i nie z winy kogokolwiek z tu obecnych, prowadzone jest w warunkach utrudniających uzyskanie informacji. Ale chyba nigdy tak nie było. Co chwilę zasłania się pan klauzulą niejawności i tych informacji jest coraz mniej. A poza tym jeszcze ucieka pan w kategorię bardzo poważnych ogólników, tak naprawdę unikając odpowiedzi. Dlatego pytam – i myślę, że opinia publiczna też jest tym niezwykle zainteresowana i chciałaby wiedzieć – czy są postępy i kiedy, w jakiej perspektywie czasowej zamierzają państwo zakończyć negocjacje, jeżeli w ogóle trwają? Niech pan powie, czy trwają negocjacje ze stroną amerykańską w zakresie zakończenia jednego z najważniejszych programów – programu obrony powietrznej Wisła.

Przypomnę, że podpisali państwo kontrakt na 2 z 8 baterii. To nie daje nam potrzebnej zdolności. Pana odpowiedź, że pełnomocnik pracuje, to żadna odpowiedź. Niech pan spróbuje nam i opinii publicznej powiedzieć, w jakiej perspektywie chcą państwo zakończyć te negocjacje, podpisać umowę i zrealizować jeden z najważniejszych kontraktów. Jak powiadam, jest odpowiedź, że pełnomocnik pracuje. Niech sobie pracuje. Natomiast, kiedy ten program zostanie zakończony?

To samo jest z okrętami podwodnymi. Minister Macierewicz deklarował podpisanie umowy do końca 2017 r., a później do końca 2018 r. Pan nam dzisiaj mówi, że prowadzą państwo to postępowanie. Jeśli je państwo prowadzą, panie ministrze, to kiedy je państwo zakończą? Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MON Sebastian Chwałek:

Bardzo dziękuję, panie pośle. Powiem w ten sposób. Pan poseł miał przyjemność być ministrem obrony narodowej, więc zadam pytanie. To w jakiej klauzuli są plany modernizacji technicznej i plan operacyjny? Pan minister dobrze wie, że nie mogę o tym powiedzieć. Jeśli chodzi o kwoty, jeśli chodzi o liczby, które planujemy za te kwoty pozyskać, to posiedzenie Komisji przy tego rodzaju pytaniach powinno jednak mieć formułę niejawną, jeżeli chcemy o tym rozmawiać. Tu nie ma nic do ukrycia. Plan modernizacji technicznej jest. Jest zatwierdzony zgodnie z procedurą. Nic się w nim nie zmienia, jeśli chodzi o potrzeby, które muszą zrealizować polskie siły zbrojne, żeby zabezpieczyć wszystkie swoje kompetencje.

Niemniej jednak na dzisiejszym posiedzeniu Komisji o tych liczbach ani o kwotach nie mogę powiedzieć. Co do terminu, panie pośle, kiedy zamierzamy pozyskać kolejne baterie, powiem w ten sposób. Zgodnie z harmonogramem przyjętym do programu Wisła jesteśmy w tym harmonogramie o czasie. Proces się toczy. Myślę, że nierozsądne byłoby powiedzieć, kiedy zamierzamy je pozyskać, bo jest to jeden z elementów negocjacji. Oczywiście te negocjacje dotyczą też ceny za kolejne zestawy, więc dziś nie możemy powiedzieć, że zamierzamy je kupić do końca roku i podpisać umowę. Stanęlibyśmy w bardzo niekomfortowej sytuacji, jeśli chodzi o negocjacje z naszymi amerykańskimi partnerami.

Chyba wszyscy rozumiemy, że dziś takiej daty nie mogę zadeklarować. Tyle mogę powiedzieć, że prace się toczą. Jeżeli członkowie Komisji są zainteresowani tymi elementami, które są niejawne, bardzo chętnie je udostępnimy na potrzeby Komisji. Niestety, opinia publiczna dziś na tak szczegółowe pytania, wymagające dostępu do informacji niejawnych, nie uzyska odpowiedzi, bo pan, panie pośle, zadaje pytania, na które odpowiedzi są objęte klauzulą co najmniej „poufne”. Jest mi bardzo przykro, ale w tej formule nie mogę udzielić odpowiedzi. Możemy się spotkać w innej formule, w odpowiednich warunkach i możemy o tym porozmawiać. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Paweł Poncyljusz. Proszę bardzo o pytanie.

Poseł Paweł Poncyljusz (KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, pan też nic nie powiedział na temat pozyskania dronów pionowego startu. Jak mówię, to jest novum, o którym nigdy wcześniej nie słyszałem ze strony wojska. Czy mógłby pan powiedzieć jakieś trzy zdania na ten temat? Pamiętam projekt Manta. To było dobrych 7 lat temu. Tak naprawdę ten projekt nie został dokończony, ponieważ wojsko kategorycznie wtedy mówiło, że nie jest zainteresowane dronami pionowego startu. To był projekt prowadzony przez WB i przez Wojskową Akademię Techniczną. A teraz to się w tym budżecie pojawia. Czy może pan w trybie jawnym cokolwiek na ten temat powiedzieć?

Sekretarz stanu w MON Sebastian Chwałek:

Jak już wcześniej wspomniałem, bo wspominałem o tym programie, drony klasy mini są zdefiniowane w programie Ważka z 2012 r. Znalazły się w nim podczas przeglądu potrzeb dotyczących zdolności operacyjnych. Też powiedziałem, że nie został wybrany żaden tryb, jeśli chodzi o postępowanie, więc nie możemy powiedzieć, że został wybrany tryb związany z podstawowym interesem bezpieczeństwa państwa. Tym bardziej nie był jeszcze wskazany żaden potencjalny wykonawca. Co do tego, jak było kilka lat temu – jak pan poseł wspomniał – oczywiście siły zbrojne przyglądają się, jak pan poseł wie, temu, czym dysponują, jak wygląda postęp technologiczny na świecie i co może przygotować przemysł i bardziej lub mniej wracają do pewnych projektów.

Ten projekt pojawił się w zainteresowaniu sił zbrojnych po raz kolejny, ale nie jest jeszcze na żadnym etapie, jeśli chodziłoby o zdefiniowanie dostawcy czy chociażby procedury pozyskania. Informacje, których mógłbym udzielić, udzielę na piśmie. Możemy udzielić bardziej szczegółowych informacji co do punktu, w którym ten program dziś się znajduje. Takiej odpowiedzi udzielimy panu posłowie w formie pisemnej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów mają jeszcze coś do dodania w sprawie pytań, które zostały zadane?

Naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Monika Rokita-Górniewicz:

Nie, dziękuję. Monika Rokita-Górniewicz. Ministerstwo Finansów nie zgłasza uwag i nic nie chce dodać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że nie ma już pytań do przedstawicieli Ministerstwa Obrony Narodowej. Proszę państwa, jeżeli nie ma więcej pytań, zamykam dyskusję.

W tej chwili przystępujemy do zaopiniowania projektu ustawy budżetowej na 2021 r. dla Komisji Finansów Publicznych w zakresie dotyczącym resortu obrony narodowej. Dostali państwo projekt opinii nr 5 Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie ustawy budżetowej na 2021 r. (druku nr 640) w zakresie działania Komisji, uchwalonej na dzisiejszym posiedzeniu w dniu 26 października 2020 r. Projekt został przyjęty przez Podkomisję stałą do spraw budżetu i finansów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Czy ktoś ma jakieś uwagi do przedłożonego projektu opinii? Rozumiem. Jeżeli nikt nie zgłasza uwag, przejdziemy do głosowania.

Mają państwo włączone aplikacje na tabletach albo urządzenia do głosowania na sali, w której obywa się posiedzenie Komisji.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem projektu opinii nr 5 Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie projektu ustawy budżetowej na 2021 r. (druk nr 640) w zakresie działania Komisji, uchwalonej na posiedzeniu w dniu 26 października 2020 r.? Proszę o głosowanie. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Poseł Michał Jach (PiS):

Panie przewodniczący, mam problem z głosowaniem.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Słyszymy pana przewodniczącego. Czekamy. Cały czas czekamy.

Dobrze. Proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało 34 posłów: za przyjęciem opinii nr 5 było 19 posłów, 4 posłów było przeciwnych, wstrzymało się 11 posłów. Tym samym opinia nr 5 Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie projektu ustawy budżetowej na 2021 r. w zakresie działania Komisji uchwalona na posiedzeniu w dniu 26 października 2020 r. została przyjęta.

Do prezentowania powyższej opinii przed Komisją Finansów Publicznych Komisja upoważnia pana posła Leszka Dobrzyńskiego. Czy są jakieś uwagi?

Jeżeli nie ma, pan poseł będzie prezentował na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych stanowisko Komisji Obrony Narodowej w tym względzie.

Chciałem bardzo podziękować i pogratulować przyjęcia opinii. Ten budżet co roku jest zwiększany. W tym roku jest to 2,2% PKB, czyli ponad 51 833 722 tys. zł. Tak że gratuluję takiego budżetu. Życzę, żeby w pełni był zrealizowany. Gratuluję także tym wszystkim, którzy pracowali nad tym budżetem.

Sekretarz stanu w MON Sebastian Chwałek:

Również dziękuję szanownej Komisji i panu przewodniczącemu za tę opinię. Co do dalszych prac, jak powiedziałem, zobowiązujemy się do odpowiedzi w formie pisemnej na pozostałe pytania. Co do wysokości tego budżetu to oczywiście chciałoby się więcej. Mamy nadzieję, że w kolejnych latach w kwotach bezwzględnych będą to dużo większe środki, żebyśmy mogli jeszcze przyspieszyć modernizację sił zbrojnych. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldemar Andzel (PiS):

Jeszcze raz dziękuję panu ministrowi Sebastianowi Chwałkowi. Dziękuję także przedstawicielom Ministerstwa Finansów i wszystkim posłom Komisji Obrony Narodowej, którzy także pracowali nad budżetem obrony narodowej. Chciałem także podziękować i życzyć zdrowia panu przewodniczącemu Michałowi Jachowi. Szybkiego powrotu do zdrowia.

Na tym zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.